

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Register.

A:e 2 Skogsmannen.

A:e 4. Skogssnuvan.

A:e 5. Skogssnuvan och hennes "glyttar".

A:f 6. Goa vättar.

A:j 7. Bäckhästen.

C:h 8. Maran.

J:f // Vid sår.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

I skogen omkring HÖÖR såg man honom ofta. En gång kom en gammal man till en stuga där i trakten. "var bor I?" sa' moran.
- "I Bjärved i den lilla stu'an," sa' skomannen och se'n åt han så mycket man ville ge honom.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3.

Snörmannen brukade hugga bränne i i skogarna. Ibland kom han in i husen för att få mat, men bad aldrig om något. Bröd åt han så mycket, han fick - ett par skålpund åt gången och drack lika tappert. Kom han om natten fick han ingenting.

Skogsnuvan.Skogsnuvan.

Skogsnuvan var vanlig på min mors tid. Man såg henne mestadels gå och plocka bär. Hon var svår att förvilla folk men en gång blev hon lurad.

Det var så, att några karlar voro ute och brände träkol i Gudmundtorps skog. Då kom skogsnuvan, mycket vacker men ~~stäm~~ ett baktråg baktill, och stod och värmdes sig vid elden.

"Vilket trä' ger bäst hiss?" frågade en.

-"Björken" sa skogsnuvan.

-"Kan junka dej" sa mannen och kasta en träbit på'na så hon brände sig.

-"Vad heter du" sa skogsnuvan.

-"Själver", sa mannen.

-"Vänner och fränder, di slår på mej me' eld"

Då kom skogsmannen.

-"Vem har gjort det?" frågade han.

-"Själver," sa skogsnuvan.

-"Själver gjort och själver ha't", sa skogsmannen och gick.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5.

Skogsnuvan och
hennes "glyttar".Skogsnuvan och
hennes "glyttar".

Skogsnuvan "hadeglyttar som folk". Utanför ett hus lekte några barn. Då sågo de plötsligt, att de hade lekt med ett främmande barn. De ville ha det in i stugan, men hur det försökte kunde det naturligtvis ej komma in i en kristen mänskas hus.

Men skogsnuvan hjälpte också barn som gått vilse. En gång satt en liten tös och grät i skogen. Skogsnuvan kom och följde henne ända till tröskeln.

Mötte man skogsnuvan skulle man ej se på henne. Råkade man göra det skulde man vända kläderna.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6.

Goa vättar.Goa vättar.

I ett hus som var avbränt såg man dem samlas och bränna ljus. Sjå, vackra människor och klädda, som annat folk. När snälla småbarn lagt sig tog vättarna dem ibland och lekte med dem och så kunde föräldrarna finna dem om morgonen under bord eller sängar. På ett ställe hade de "sin gång" genom köket. En gång var det en av dem, som tappat sin skol Vättarna kommo och lovade guld och silver. Men någong skälva hade tagit skon och den kom aldrig tillrätta. Vättarna levde i familj och bodde under en sten i skogen.

I min mors hem brukade de dansa i en krok i köket och i köket satte man mat och dricka till dem och ibland "kommo de med kar" för att få mat. De var goda väsen och när man slog ut vatten sade man: "Akta dej, goa vätte, annars skåller du dej."

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7

Bäckhästen.

Bäckhästen.

Nära mitt hem kom en gång, då jag var liten, en vacker vit häst. Förr hade jag aldrig vågat rida. Men nu gick jag skrattande bort till honom - förhäxad. "Rätt som de va" sked märren med dunner och brag". Jag blev rädd och sprang in. Men på natten blev jag dödssjuk. Det var emedan jag skrattat åt bäckhästen.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8

Maran.Maran.

En tös i Strö som var 12 år gammal lekte en dag på skolgården med några andra barn. "Nu ä skolan stängd. Nu kan ingen gå dit", sa någon. "Jag kan", sa tösen och försvann. När de låste upp dörren var tösen därinne. Hon "gick mara" men pina någon kunde hon ej göra innan hon blev konfirmerad.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9

En karl var "belagd med maran" och hon var på honom i drängahuset. Den andre drängen satte stål i fönstret och stoppa igen nyckelhålet. Om morgonen funno de en vacker naken flicka sitta på drängens kista. Drängen gifte sig med henne, köpte så småningom en gård och flera barn. Allt hade gått väl, om han ej en dag hade sagt. "Du ved ente på va' sätt du har kommed till mej." Så förklarade han det för henne. Vips flög hon ut på samma sätt, som hon kommit och drängen såg henne aldrig mer til sin stora förtvivlan.

2248

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10

Jag hade en farbror vid Högseröd, som "hade maran". En gång hade den t.o.m. bität/sängtäcket. En annan gång var jag på besök. Jag låg i samma rum som han. Plötsligt sprakade det i bordet. Jag upp, då såg jag maran. Det var ett litet tjockt fruntimmer, som satte sig på hans mun och sedan förflyttade sig ned på bröstet. Han började "rya". "Johannes Pers!" skrek jag, ty man ska' i sådana fall alltid skrika mannens namn och hans fars. "Går du ente ud", tänkte ja', men vågade ingenting si ty då hade hon kunnat si detsamma och då hade ja' blivit mara. - Jag slog i stället i bordet med en käpp och då försvann maran.

Till skydd mot hästarna lade man stål i spiltan.

2248

//

Vid sår.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vid sår.

Man rev vätteljus med en kniv och lade flisorna på såret.
